

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó- hivatal és nyomda: Beeskerek (Nagybeeskerek), Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

SZOMBAT, 1944 MÁRCIUS 18
73. évfolyam 65. szám

Előfizetésben:
Evente 840 félévre 420
negyedévre 210 havonta 70

Kanada is Irország ellen fordult Genf, márc. 17.

A kanadai kormány értesítette az ir kormányt, hogy csatlakozik az USA kormánynak Irországhoz intézett jegyzékéhez, amelyben Irországtól követeli a diplomáciai viszony megszakítását Németországgal és Japánnal.

Spanyolország puhítása

Genf, márc. 17.

A spanyol „La Prensa” című lap a spanyol semleges politika ellen, az USA és Anglia részéről indított hárszával foglalkozik. A lap megállapítja, az angolszász puhítási hadműveletek mögött Moszkva áll a sötét háttérben és onnét mozgatja Spanyolország ellen. Nem tudjuk — mondja továbbá a „La Prensa” cikkírója — milyen formában került napirendre a spanyol semlegesség a teheráni értekezleten, de tudjuk, hogy Sztalin nem bocsátotta meg nekünk azt a kudarcot, amelyet 1936—1939 időközben Spanyolországban elszenvedett. Sztalin Spanyolországot kommunista politikájának fővárává akarja átformálni, hogy onnét irányítsa és terjessze a világorradalmat Délnyugat-Európában.

Olasz menekültek Svájcban

Milanó, márc. 17.

A Badoglio-kormány árulása után Olaszország északi részéből nagy tömegekben menekültek át Svájcba olaszok. A fasizmus áldozatainak mondták magukat és így a svájci hatóságok nem górdítottak akadályt betódulásuk ellen. Sok köztük a jómódu, sőt igen gazdag, pénzben. Azok azonban nem törődnek a nincstelennel és azokért a gond a svájci hatóságok nyakába szakadt. A jómóduak ellen most nagy a felháborodás. Mindenütt ott vannak, zajosak, a fekete piacot hízalják, a hatóságok intelmeit nem veszik figyelembe. Ennek folytán a rendőrség számos esetben kénytelen volt erélyesen közbelépni. Méltó segítőtársuk a rendellenkedőknek a zsidó zugkereskedők. Letartóztatások is történtek már a vendégjoggal való visszaélés miatt.

Mohamedánok katonai szolgálata

Genf, márc. 17.

A francia Marokkó mohamedán lakossága sorozatos tüntetést rendez a de Gaulle katonai és polgári hatóságai ellen.

A tüntetések oka elsősorban az embertelen bánásmód, amiben a mohamedánokat a hatóságok részesítik. A mohamedán katonákat és rendőröket a legveszedelmesebb helyekre rendelik ki a délolaszországi arcvonalakon.

A mohamedán vezetőkörökben kijelentették, hogy nem hajlandók a mohamedánokat továbbra is mint a szövetségesek ágyutöltelékének kiszolgáltatni. A további besorozások ellen pedig a leghatározottabban tiltakoznak.

A német haditengerészet biztonsági erői a La Manche-csatornában elsüllyesztettek 4 angol gyorshajót

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

Az Ingul mindkét oldalán és Kirovográdtól nyugatra a német eltávolodási hadműveletek súlyos támadó és elhárító harcokban az ellenséggel szemben, tervszerűen mentek végbe. Az ukrainai Bug középszakasgán és Sztaro-Konstantonofftól délre a németek fölfogták, vagy elhárították a támadó bolsevista harccsoportokat. Tarnopoltól keletre a német csapatok erős ellenséges csapatokat egyrészt visszavetették, másrészt szétverték.

Dubnótól északra az ellenség több vadász hadosztállal és páncélos kötelékekkel támadásba ment át. A német csapatok a támadásokat elhárították, néhány betörés helyét elrekeszték és a harcok során elpusztítottak 28 szovjet páncélost.

A keleti arcvonal többi szakaszán a szovjet csapatok Neveltől északnyugatra és a Narva arcvonalon folytatták páncélosoktól és csatarepülőktől támogatott sikertelen támadásaikat. A Narvától délnyugatra a németek több ellentámadás során területnyereséget értek el.

A Neveltől északnyugatra lefolyt harcokban kiválóan kitűntette magát Mayer altábornok vezetésével a 329. számú rajnawesztfáliai gyalogos hadosztály.

Nettunó hídfőjében az ellenség több helyenkénti támadását a németek részben ellenrohammal elhárították. A távlövő tüzérség jó eredménnyel támadta az ellenség egyes hajóösszevonásait az Anzio-Nettunó kikötő övezetében.

A déli arcvonalon az ellenség rendkívüli tüzérségi és páncélos támogatással erős bombatámadást intézett Cassinó ellen. A támadás, a harcbaállított és Heilmann ezredes vezetésével álló 3. számú ejtőernyős vadászrezd, valamint

Farrell tábornok nyilatkozata a nemzetközi együttműködésről

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda:

Egy külföldi hírszolgálat egy Farrell tábornokkal folytatott beszélgetésről számol be. A tábornok többek között kijelentette:

— A kormány el van határozva, hogy mindent, ami csak a légkisebb mértékben is veszélyeztetheti a föld-

a támogatásra mellérendelt Andreae vezérezredes vezetésével álló 71. számú aknavető ezred lendületes ellentállásán meghiusult.

Cassinó térsége fölött a német vadász és légvédelmi tüzérség lelőtt 7 ellenséges repülőgépet.

Északamerikai bombázó kötelékek március 15-én a déli órákban erős vadászrepülőp védelmében Braunschweig város fölé hatoltak és leginkább zárt felhőtakaró fölül bombákat dobtak több helysége. A ledobott bombák nyomán károk keletkeztek és a lakosságnak is volt csekély vesztesége.

Angol terrorrepülők elmúlt éjjel berepültek Németország délkeleti területe fölé és megtámadták Stuttgart városát és több külvárosát. A támadások során az ellenség elvesztett 66 repülőgépet, köztük 57 négymotoros bombázót.

Néhány zavartkeltő angol repülő bombát dobott a Rajna-Ruhrvidék területére.

Német harcrepülők március 15-én a késő esti órákban megtámadtak kijelölt célpontokat London területén.

A német haditengerészet biztonsági erői tegnap a késő esti órákban ütközetbe kerültek a kanálisban egy angol gyorshajó kötelékkel, elsüllyesztettek 4 angol hajót és teljesszámu hajóikkal befutottak támaszpontjukra.

Katonák választójoga

Amszterdam, márc. 17.

Washingtonból érkezett közlés szerint az USA szenátus 31 szavazat ellenében, 47 szavazattal elfogadta a törvényjavaslatot, amelynek alapján a katonáknak a novemberi elnökválasztáson joguk lesz szavazatukat leadni.

Beavatott politikai körök véleménye, hogy az elnök ismét vétőt emel a javaslat ellen.

désre vezettek bennünket, hogy Argentina a világrészek közötti együttműködésben vezető helyzetet foglal el. Ez a helyzet továbbra is megmarad. Nem titok, hogy az argentinai élelmiszerekkel és nyersanyagokkal való ellátás sok testvéremzet számára megoldja a nehézségeket amelyek komolyabb méreteket öltenének, ha ez az ellátás számukra nem állna rendelkezésre.

Végül arra a feladatra terelődött a szó, hogy az országot ismét a rendes körülmények közé kell visszavetetni. Erről Farrell tábornok azt mondta, hogy a katonaság az ország vezetését ismét át fogja adni a népképviselőnek és reméli, hogy ez már a legközelebbi jövőben megtörténhetik.

A holland emigráns-kormány elleni támadás

Stockholm, márc. 17.

A holland emigráns-kormány volt eddig az egyetlen, amelyről nem igen hangoztak el panaszok angol részről. Most azt is kikezdte a New Stateman and Nation című lap. Még pedig maró epességgel. A lap szerint a holland emigráns-kormány tehetetlen. Azonkívül kukacsnak is mondja. Majd szemérettel, hogy Angliában befészkelte magát, éli a maga külön életét. Alattvalóit katonai szolgálatra hívja be. Adókat vet ki és a kormánytagok részére állandóan fizetésemelést jár ki. Mindezekkel pedig az angol kormány gondját és kiadásait növeli, ami kétségtelen visszaélés az angol vendégeretettel — írja végül a lap.

Felmentett lelkész

Budapest, márc. 17.

Az egyik szegedvidéki községben a lelkész a szöszékről az ifjuság egyik részének erkölcstelen életmódját ostorozta és átkot mondott ki rájuk, amivel megjavulásukat akarta elérni.

A szegedi büntetőtörvényszék a lelkész feljelentés alapján felelősségre vonta és egy hónapi fogházra ítélte. A királyi Kuria a lelkészt a vád és következményei alól felmentette. Indokolásában megállapította, hogy a lelkész közismert puritán életfelfogásáról és az átok kimondására lelki felháborodása ragadta el.

Óriási háborus nyereségek

Genf, márc. 17.

Engels az USA kongresszus tagjának alkalmá nyilott, az amerikai hadfelszerelési üzemek, gyárak könyvelésébe betekinteni. A tapasztalatokról a kongresszus plénuma előt beszámolt.

Engels szerint az USA-ban közel ötven azoknak az üzemeknek száma, amelyekben hadfelszereléseket gyártanak. Azoknak tiszta jövedelme pedig 7740 százalék, ami a részvénytöke hetvenhétszeresét képezi. Ennyit saoltak a judeo-plutokraták, a háborúra uszítók, akiknek a katonák vére nekik aranyat eredményez — kiáltott fel méltatlankodva a kongresszus tag.

Mi a fegyverszünet?

A lapokban sokszor olvassuk e szót: „fegyverszünet”. Mi is az a fegyverszünet? Hol állapították meg szabályait? Mi a története?

A XX. század elején a nemzetközi értekezletek hosszú során tárgyalták Prágában azokat az elveket, amelyeknek alapján az elkerülhetetlen háborukat emberségesebbé lehetne tenni.

A hágai értekezletek tárgyalásainak egyik fontos pontja volt a fegyverszünet kérdése. Meg kellett állapítani, hogyan áll be és milyen nemzetközi kötelezettségeket jelent a hadviselő felek részére a háborúnak az a pillanata, amikor a fegyverek többé nem szólnak és felmerül a békés tárgyalások lehetősége. A határozatok természetesen csak általános keretet adhatnak, amelyet a mindenkorli helyzet és a háborus adottságok szerint kellett tartalommal kitölteni.

Az 1907 okt. 18-án nemzetközileg elfogadott hágai határozatok között van a fegyverszüneti szerződések szabályozására vonatkozó öt szakasz is. A hágai megegyezés szerint „a fegyverszünet a háborút viselő felek kölcsönös megegyezése alapján felfüggeszti a cselekvények folytatását.” Alapfeltétel tehát a kölcsönös megegyezés, vagyis egyoldaluan csak fegyverszüneti kérelem lehet, mely akkor válik valósággá, ha a másik fél is hozzájárul.

A fegyverszünet lényegéhez tartozik, hogy jogilag csak félbeszakítja, felfüggeszti a hadműveleteket, de nem szünteti meg végleges érvénnyel úgy, mint a békekötés. Ezért kimondja a hágai egyezmény, hogyha a fegyverszünetet nem meghatározott időre kötötték, a hadviselő felek bármikor megkezdhetik újra a hadműveleteket, de csak azzal a feltétellel, hogy az ellenséget idejében értesítik szándékukról.

A szerződés egy másik rendelkezése kimondja, hogy a fegyverszünet kihirdetése után az ellenségeskedést azonnal meg kell szüntetni. Tehát nem a megkötés, hanem a kihirdetés időpontja mérvadó! Így történhetett, hogy bár az angol-spanyol-olasz fegyverszüneti egyezményt már szeptember 3-án aláírták, de nem hirdették ki, az ellenségeskedések tovább folytak és az angolszászok szeptember 8-án délben is bombázták Róma környékét.

Badoglió tábornagy azután este bejelentette Olaszország fegyverletételét, ezzel a fegyverszünetet kihirdette és egyben parancsot adott, hogy az angol-amerikai csapatokkal szemben be kell szüntetni az ellenállást.

Az elmúlt világháborúban 1918. szept. 25-én a bolgár koronatanács kinyilatkoztatta, hogy nincs mód a háború folytatására és szept. 30-án megkötötték a fegyverszünetet, amikor a 2 francia hadsereg Szófiának tartott, az angolok pedig Konstantinápoly felé meneteltek. A nyugati fronton a szakadatlanul a kontinensre áradó amerikai utánpótlás, amely havonta a 400.000 főt is elérte, arra készítette a német vezetést, hogy a békés kibontakozás lehetőségét keresse. A német kormány és Wilson okt. hónapban hat úgynevezett „békejegyzéket” váltott. A november eleji kieli matrózlázadás és Vilmos császár lemondása végül oda vezetett, hogy a németek november 11-én fegyverszünetet kötöttek és a német hadseregek a Rajna vonala mögé húzódtak vissza.

A világháborús fegyverszüneti szerződések végetvetettek a fegyveres küzdelemnek, de csak előkészítői voltak a háború igazi befejezésének, a békekötésnek.

A mostani világháború első fegyverszünetét a németek és franciák kötötték 1940. nyarán a compiegnei

A japán-indiai haderő rövidesen megkezdi bevonulását Indiába

Sangháj, márc. 17.

A kombinált Japán-Indiai csapatok a burmai arcvonalon befejezték az Arakán vidékén folyó hadműveletek első szakaszát, a 7. angol hadosztály körülrzárt alakulatainak megsemmisítésével. A japán indiai csapatok felada-

tát megkönnyítette, hogy számos indiai katona szökött át az angol táborból hozzájuk. A legújabb jelentések szerint a Japán-Indiai csapatok ezen a hadszíntéren befejezték az utolsó előkészületeket is az Indiába való bevonuláshoz.

Bolgár körök angol-török elködösítési kísérletről

Szófia, márc. 17.

Szófiai politikai körökben nagy érdeklődéssel fogadták a török-angol feszültségről szóló híreket. Bolgár politikai körök felfogása szerint az angolszász hadianyagszállítások megszüntetése a mostani körülmények között tulajdonképpen alig bír gyakorlati jelentőséggel, mert hiszen Törökor-

szágot az európai kontinens felől senki sem fenyegeti, sem Bulgária, sem a német erő.

Bolgár politikai körökben éppen ezért az angol-török feszültséget jórészt úgy értékelik, mint egyes más oldalak felé nyitva lévő török problémák közös angol-török elködösítési kísérletét.

Bulgária minden erővel megvédi területait

Szófia, márc. 17.

Vaszilev bolgár középítkezésiügyi miniszter nagy beszédet mondott Várnában, ahol Bozsilov miniszterelnök jelenlétében népgyűlést tartottak. A beszéd lényege az a megállapítás volt, hogy Bulgária semmi körülmények között sem teljesíti a szövetségesek felszólítását és nem vonja vissza csapatait Macedóniából és Tráciából.

Vaszilev miniszter részletesen megindokolta Bulgária történelmi és néprajzi igényét Macedóniára és Tráciára. Amióta a bolgár állam megalakult, mindig ezeknek a területeknek a felszabadítása volt a bolgár külpolitika legfőbb célja. A nép ma is csak egyetlen egy jelszót ismer: „Ami a mieánk, azt nem adjuk oda, de idegen földet nem akarunk meghódítani. Az Atlantic Charta, amelyet Roosevelt és Churchill szövegeztek meg, — folytatta Vaszilev — megígérte, hogy minden nép saját határai között folytathatja majd nemzeti életét. Ma azonban már mindenki tudja, hogy az Atlantic Charta nem egyéb, mint a régi Wilson-féle nóta. Az ellenséges propaganda azt követeli Bulgáriától, hogy üritse ki Macedóniát és Tráciát. Ha azonban a bolgár nép teljesítené ezt a követelést,

akkor megalázná a két tartomány felszabadításáért folytatott harc hősi áldozatának emlékét. Ugyanakkor pedig vétkezne a bolgár nemzeti eszmény ellen is. A bolgár nép tiszteletben tartja a többi balkáni nép jogait és szabadságát, mert a balkáni térség egy-egy teremtő elemét látja bennük, ugyanakkor azonban hasonló jogokat és szabadságot követel a maga számára is. Bulgária békét és barátságot akar szomszédaival, hogy elősegítse a kultúra fejlődését és a haladást a Balkánon. Az ellenség a légitámadásokkal a bolgár nemzeti szellemet akarja szétbomlasztani. Londonnak és Washingtonnak azonban tudomásul kell venniük, hogy az egyesített bolgár állam határain belül semmiféle idegen nép nem él és hogy Bulgária harcolni fog nemzeti szabadsága fentartásáért, s gondoskodni fog arról, hogy idegenek ne léphessenek az ország területére.

Vaszilev miniszter ezután a bolgár-török viszonyról szólott és kijelentette, hogy a balkáni háború óta semmiféle vitás kérdés nem zavarta többé ezt a viszonyt. A két állam között fennálló kapcsolatok nagy lehetőségeket nyújtanak a balkáni és anatóliai béke fenntartására. Jóviszonyban él Bulgária a többi, háborúban nem álló országgal is.

rdőben ugyanabban a vasuti kocsiban amelyben 22 évvel azelőtt a franciák diktálták a németeknek a feltételeiket. A német fegyverszüneti feltételek szerint Franciaország megszállt területein a Német birodalom gyakorolja a megszálló hatalom minden jogát. A francia szárazföldi, vízi és léghaderőt bizonyos határidőn belül le kell szerelni. Ez alól csak azok a kötelek mentesülnek, amelyek a belső rend fenntartásához szükségesek. A szerződés szerint ki kellett szolgáltatni minden francia nehéz- és könnyű fegyvert lőszerrel, az összes erődöket felszerelésükkel együtt. A francia flottából annyit megtarthatott a kormány, amennyi gyarmati érdekeinek megvédéséhez szükséges. A német kormány ünnepélyesen kijelentette, hogy a francia hadiflottát nem szándékozik a háborúba a maga céljaira felhasználni és a békekötés után nem tart rá igényt,

A francia kormány kötelezte magát, hogy francia erővel nem hajt végre ellenséges cselekedeteket Németország ellen. A szerződés pénzügyi részéhez tartozik az a kikötés, hogy a megszálló német csapatok ellátásának költségeit a francia kormány viseli.

Az olasz fegyverletétel okairól Badoglió tábornagy kiáltványban értesítette a szövetséges és baráti államokat. Eszerint az ellenség növekvő ereje kilátástalanná tette a további harcot és megszüntette nemcsak a győzelem, hanem az eredményes védekezés minden reményét is.

A fegyverszünet megalázó dolog egy nemzetre! Azért kell tehát egy nemzet minden fiának összefogni és nem engedni, hogy ez a nagy megalázás, ez a nemzeti önérzet eltemetése, be ne következze! Erős ország az igazságot kiköveteli magának! S erő csak az összetartásban van!

Teljesen kilátástalan minden angolszász kísérlet, amely arra irányul, hogy bombatámadásokkal gyengítse a belső bolgár arcvonalat, folytatta Vaszilev. Az a nép, amely már oly sok áldozatot hozott egységéért és amely látja, hogyan pusztulnak el a küzdelemben gyakran egész városok és falvak a bombaterrorra csak azzal válaszolhat, hogy mégjobban gyűlöli az ellenséget. A bolgár nép körében senki sem fog hallgatni a külföldi befolyásolási kísérletekre, amelyek a bolgár politika megváltoztatásának szükségességét akarják bebeszélni. A bolgár nép jól tudja, hogy ebben az esetben az ország területe épp úgy hadszíntérré válna, mint ahogyan ez Olaszországban történt.

Befejezésül a miniszter rövid áttekintést adott a háborús eseményekről és kijelentette, hogy derülátóan itéli meg a háromhatalmi egyezmény államainak győzelmi kilátásait. Országunk területét, — fejezte be Vaszilev beszédét — saját testünkkel fogjuk megvédelmezni. Hadseregünk felkészült a döntő pillanatra. Jaj annak, aki hozzá mer nyulni a bolgár hadsereg eszményképeihez. Ez a hadsereg a Balkán legkeményebb hadserege és aki bele akar harapni, annak beletörök a foga.

A bolgár hadsereg — az elhunyt Bori király örökségéhez híven, — sohasem fog harcolni idegen érdekekért, de sohasem fogja megengedni azt sem, hogy az ellenség bolgár földre lépjen.

Vaszilev miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után Bozsilov miniszterelnök is felszólalt és kijelentette, hogy mindenben magáévá teszi Vaszilev miniszter szavait. A miniszterelnök egyébként csak gazdasági kérdésekről beszélt és áttekintést adott az ország gazdasági helyzetéről. A nemzeti jövedelem, amely 1938-ban 48 milliárd levát tett ki, 1943-ban 168 milliárd levára emelkedett. Más hadviselő államokkal ellentétben Bulgária kizárólag adók és belső kölcsönök útján teremti elő háborús kiadásait. Az ország gazdasági helyzete egészséges és megfelel minden követelménynek.

Vaszilev és Bozsilov beszédét valamennyi bolgár rádióállomás közvetítette.

Megbízható, jólfőző

szakácsnőt

keresek április 1-re.

Cím a kiadóhivatalban. 245

Teljesen felszerelt

kocsmai berendezést

megvételre keresek.

Cím: Dr. Laza Kosztitya u. 5. sz. az udvarban balra. 291

140 drb 294

Merino-juh

80 bárányal együtt eladó

ÖZV. BOHN TERÉZ, SZÉCSÁNY.

HIREK

Vasárnap	Márc 31 nap
12	Kat. A3 Oculi Prot. A3 Gergely
Hétfő	Kat. Szabin †† Prot. Csongor
Kedd	Kat. Matild †† Prot. Matild
Szerda	Kat. Nemzeti ünnep Prot. Nemzeti ü.
Csütörtök	Kat. Geréb †† Prot. Henriette
Péntek	Kat. Patrik pk. ††† Prot. Gertrud
Szombat	Kat. Sándor pk. †† Prot. S. Ede

Időjárás: A hó eleje esős, hűvös 10-17 között meleg, száraz idő. A hó végén sok eső. — Március hó 12-én a nap kel 6:04 és nyugszik 17:45 órákor, március hó 18-án 5:52 kel és 17:53 órákor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holnapai hozások:** Első negyed 1-én 21 óra 40 perckor. Holdtölte 10-én 1 óra 28 perckor. Utolsó negyed 17-én 21 óra 5 perckor. Újhold 24-én 12 óra 36 perckor. Első negyed 31-én 13 óra 34 perckor. — Tavasz kezdete 20-án 19 óra or

Ma a Czikajló gyógyszerár Göringgasse (Fő ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvos a Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Szakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

A belgrádi Kereskedelmi bank r.-t. újabb 50 ezer bankrészvényt bocsát ki 10 millió dinár értékben. Egy részvény 200 dinár. A jegyzés 1944 április 1. november 30-iki időközben történhet.

Uj helyiségbe költözött a központi- és Nagybecskereki járási iroda. A BMKSz központi irodája és a nagybecskereki járási iroda új helyiségbe költözött, a Demkó-féle házba, Horthy Miklós ucca 2. Bejárat a Papirus könyvkereskedés előtt.

Jégverés. A délanatóliában fekvő Tarsu városban és határában olyan jégeső volt, amilyenre a multban nincs példa. A jégszemek között leginkább 400 gram súlyu volt, akkorák, mint egy nagy jaffai narancs. Súlyos embersebesülések is történtek.

Husvéti zsirkiosztás. Bukarest város hűtőházaiból Husvét alkalomával családokként 10 kiló zsirt juttat Bukarest lakosainak. A zsirt jegy nélkül szolgáltatják ki a családoknak, függetlenül az előírt fejadagtól.

Gumitalpkiosztás. A zágrábi Iparkamara 20 ezer pár gumitalpat bocsátott a cipészek rendelkezésére, hogy a közönség igényét és szükségét fokozottabban kielégítsék.

A BMKSz labdarugó-szakbizottságának hivatalos közleménye

A BMKSz Labdarugó szakbizottsága az 1944 március 14 én megtartott ülésén a következő határozatokat hozta:

1. Tudomásul veszi az igazolási egyesbíró jelentését, amely szerint a következő játékosokat igazolta le:

a) Azonnali játékjoggal egy bajnoki, mint barátságos mérkőzésekre:

Turul SE Padé részére: Guba Márton, Ambrus István, Márki István, Melánk Miklós és László Ferenc játékosokat.

Bocskai SE Majdán részére: Gyémánt Ernő, Fülöp László, Fülöp Lajos, Popp Lajos és Felhő Ferenc játékosokat.

Diadal SE Mokrin részére: Szirák László, Biber József játékosokat, azonkívül átigazolja Kiss Jánost, a Tisza SE volt játékosát.

Olympia SE Torontáltorda részére: Benák István, Lippai Mihály, Csikós Andras és Pintér Mihály játékosokat.

Turul SE Törökbecse részére: Kujan Vilmo t.

Hajrá TE Nagybecskerek részére: Bába János, Ambrózy György, Pataki István, Kovács Sándor, Tóth József, Mazák László, Czako István és Czako Sándor játékosokat.

Üeg SE Ürményháza részére: Ács István, Kiss László, Turi Lajos és Stumpfoll György játékosokat.

Törökves SE Tamásfalva részére: Magyar István.

Rajta SE Udvarszállás részére: Kucsera Gábor, Vámos Mihály, Kucsera László, Halupka József, Virág József, Kucsera Lajos, ifj. Virág József, Barna Pál, Csáp Ferenc, Kratofill Árpád, Barna Márton, Kucsera Mihály, Turi Mihály, Kucsera József, Ha'upka Antal, Talpai Pál, ifj. Kucsera József, Döme András, Virág István, Csöke Peter, Barna József, Kucsera Gyula és Palatinus János játékosokat.

b) Barátságos mérkőzéseken azonnali, bajnoki mérkőzéseken csak az 1944/45. évi bajnokságban való játékjoggal:

Olympia SE Torontáltorda részére: Kurunczy Jánost, a Roham SE törölt játékosát.

Hajrá SE Nagybecskerek részére: Mészáros Andrást, az Olympia SE volt játékosát.

2. Megsemmisíti az 1943 november 14 én Magyaritében 2:2 arányban végződött Bega—Törökves II. oszt. mérkőzést és azt 0:0 arányban a Törökves javára írja, mert a Bega csapatában igazolatlan játékos szerepelt.

3. Felszólítja Csüllög Imre gyakorlati játékvezetőt, hogy az 1943 nov. 21-iki elmaradt Törökves—Kinizsi mérkőzés alkalmával felmerült költségeit részletezze.

4. Beosztja a Rajta SE Udvarszállás a II. oszt. bajnokság D csoportjába és mérkőzéseit a következőkép sorsolja ki:

1944 április 9-én:

Udvarszálláson: Rajta—Spárta II.

1944 április 16-án:

Ürményházán: Üteg—Rajta.

1944 április 23-án:

Udvarszálláson: Rajta—Viktória.

1944 április 30 án:

Tor. Vásárhelyen: Spárta II.—Rajta.

1944 május 7-én:

Udvarszálláson: Rajta—Üteg.

1944 május 14-én:

Versecen: Viktória—Rajta.

5. Felszólítja a Viktória SE-t, Versec és a Rajta SE-t, Udvarszállás, hogy nevezési díj fejében 500 dinárt

fizessenek be a szakbizottság pénztárába.

6. Kötelezi az összes I. és II. oszt. egyesületeket, hogy a mérkőzéseiken komoly sportembereket, lehetőleg igazolt játékosokat jelöljenek ki partjelzőknek, akiknek neveit a csapatösszeállításal együtt a mérkőzés kezdete előtt kötelesek átadni a mérkőzés játékvezetőjének.

7. Játékvezető kiküldések.

1944 március 19-iki barátságos mérkőzésekre:

Nagybecskerek: Hajrá — Spárta, Weitner Pál.

Nagykikindán: Előre—Küzdő, Argyellán István.

1944 március 26-iki bajnoki mérkőzésekre:

Nagybecskerekre: Hajrá — Lehel, Heidecker Ferenc.

Magyarcsernyére: Roham—Schwäbischer, Weitner Pál.

Torontálvásárhelyre: Spárta—Tisza, Miókovits István.

Torontáltordára: Olympia — Előre, Vastag Illés.

Pancsovára: Végvár — Turul, Mertel János.

Tamásfalvára: Törökves—Roham II. Csányi József.

8. A bajnoki mérkőzések kezdetét a szakbizottság 14 óra 30 percben állapítja meg.

Kecskeméthy Ferenc s. k. előadó.

Indul a labdarugóidény

Vasárnap, 1944 március 19-én délután fél 3 órai kezdettel megindulnak Becskerekben is a labdarugómérkőzések. Ezuttal még csak barátságos mérkőzésre kerül sor, de máris a bajnoki mezőny két legerősebb magyar csapata áll ki egymással szemben, hogy bebizonyítsa, ki hogyan használta fel a téli pihenőt és hogyan készültek elő a tavaszi mérkőzésekre.

A Hajrá vezetősége a torontálvásárhelyi Spártát hívta meg. A mérkőzés iránt már is nagy az érdeklődés. Erre való tekintettel a Hajrá vezetősége úgy határozott, hogy a belépőjegyeket elővételben is árusítja. A belépőjegyek péntektől vasárnap délig a BMKSz nagybecskereki fiókjában, Centrál-szálló I. emelet és vasárnap délután 1 órától kezdve pálya pénztárainál kaphatók. Az esetleges torlódások elkerülése végett ajánlatos, hogy mindenki lehetőleg elővételben váltsa meg a jegvét.

6—8 kilowattos, kiégett 288

villanymotort megvételre keresek.

Dávid János villanyszerelő, Beogradszka (Éskai) u. 39. szám vagy Rezza-cég, Becskerek. Telefon 43.

Jó állapotban lévő, komplett

cséplőgép garnitúrát

lehetőleg **Iraktor I megvételre keresek.** — Ajánlatokat: **Maljugić, Beograd, Durmitorska 8** címre küldendő 290

Hus- és zsirjegyek kiszolgáltatása

A Városi Élelmezési Hivatal közlése szerint, mindazok akik nem vágta házilag sertést és hus, valamint zsirjegyre igényjogosultak, a jegyeket az alanti sorrendben és napon reggeli 7.30—12 délután pedig 14—17 óra időközben a Városi Élelmezési Hivatalban átvehetik.

Az Élelmezési Hivatal vezetősége nyomatékosan megjegyzi, hogy az alant jelzett napokon csak azoknak szolgáltatják ki a hus- és zsirjegyet, akik ugyancsak az alanti névsorban vannak föltüntetve. Akik valamilyen okból kifolyólag az előírt napon nem jelentkezhettek, a hus- és zsirjegyeket csak április 11-én kaphatják. A régi husjegyen még meglevő szelvényeket le kell vágni és a husjegyet a becserelésnél úgy beszolgáltatni.

A kiosztási nap és névsorrendje:

Március 21-én: A 1—200, G 1—250, M 1—200, S 1—200, tanulók 1—150;

március 22-én: A 201—400, G 251—500, M 201—450, S 201—400, tanulók 151—300;

március 23-án: B 1—200, G 501—800, M 451—700, S 401—600, tanulók 301—450;

március 24-én: B 201—400, L 1—250, M 701—950, S 601—800, Ly 1—10;

március 25-én: B 401—600, L 251—520, M 951—1200, S 801—1100;

március 27-én: B 601—800 H 1—250, M 1201—1450, Sch 1—250, tanulók 450—630;

március 28-án: B 801—1000, H 251—540, R 1—250 Sch 251—500;

március 29-én: B 1001—1200, I 1—160, R 251—500, Sch 501—750;

március 30-án: C 1—220, J 1—200, R 501—680, U 1—100, Z 1—110, Q 1—10;

március 31-én: Cs 1—270, J 201—450, O 1—160, P 1—100, T 1—250;

április 1-én: Ty 1—80, Gy 1—170, P 101—350, T 251—500, K 1—250;

április 3-án: D 1—200, K 251—500, P 351—600, T 501—720;

április 4-én: D 201—430, K 501—750, P 601—850, V 1—250;

április 5-én: E 1—210, K 750—1000, P 851—1025, V 250—500, Dz 1—10;

április 6-án: F 1—200, K 1101—1200, N 1—200, V 501—750;

április 8-án F 201—420, K 1250—1530, N 201—460, V 750—830, Zs 1—140 és cigányok.

Magyarországra szóló üzeneteknél

kérjük minden alkalommal a pontos címet is megadni (ucca, házszám, foglalkozás, kiné. lakik, továbbá tanya, puszták és utolsó pósta) ugyanis az üzenet feladójának pontos címét, minderre azért van szükségünk, mert az illető címére egy lappéldányt küldünk, amelyben az üzenet van, külön árusításra oda lapot nem küldünk.

Az üzenet ára 10 szölg 80 dinár ebbe nem számítandó bele az ucca, házszám egyszóval a közlelbi cím, csak a név és város vagy község nevét ahová az üzenet szól, minden további szó 10 dinár. Kérjük az üzenetet minél rövidebbre írni.

A Magyarországra szóló előfizetéseket kizárólag csak Mara Jenő a Torontál budapesti képviselőjénél Budapest II. Fő ucca 8. II. emelet 2. lehet eszközölni. Az előfizetni óhajtó vegyen bármely posahivatalnál kapható bianc csekklapot és azt töltsse ki megjelölve az 54.598 csekkszámot.

A BMKSz VI. mezőgazdasági osztályának közleményei

A nitrogén műtrágya hatása és használata

A bánáti termőföld legnagyobb részét televényben (humuszban) gazdag. Mentől nagyobb a humusztartalma valamely talajnak, annál több benne a tényleges nitrogén. Ezt a nitrogént ebben az alakban a növények nem vehetik fel, előbb át kell alakulnia egy növényi táplálkozásra alkalmas formára pld. ammoniákká. A nitrogénnek ezen átalakulása függ az évszakoktól, a talajbaktériumok működésétől és a csapadék mennyiségétől. A pillangósvirágnak (lucerna, bab, borsó stb.) gyökerén lévő baktériumok szintén gazdagítják a talajt nitrogénben. Az ilyen módon átalakult nitrogén azonban olyan kevés, hogy majdnem minden talajnál, a többtermelés érdekében, mesterséges nitrogén adagolásával kell a hiányt pótolni.

Ezen a hiányon akartak segíteni akkor, amikor nitrogén műtrágyát bocsájtottak a bánáti gazdák rendelkezésére. Természetesen a különféle növények, különböző időben, különböző nitrogén mennyiséget igényelnek. Tehát a műtrágya adagolása függ a növény fajtájától és a műtrágya nitrogén tartalmáról. Bánátban eddig a műtrágya alkalmazásáról és hatásáról kevés adat áll rendelkezésünkre. Mindenekelőtt tisztába kell lennünk a különböző nitrogén műtrágya fajták hatásával. Két különböző nitrogén műtrágya áll rendelkezésünkre: a mészsálétrom (Kalksopeter) és a mészsamonsalétrom (Kalkamonsalpeter).

A mészsálétrom (Kalksopeter) 15 1/2% nitrogént tartalmaz és a gyorsan ható műtrágyák közé tartozik. Fehér és szemcsés. Mindennél alkalmazható, ahol azonnali hatást akarunk elérni. Könnyen oldható, a talaj a nitrogénjéből nem köt le semmit. A leggyorsabban ható műtrágyánk. Bánát száraz, meleg klímája és az átmenet nélküli forróság, ezen műtrágya használatát különösen indokoltá teszi. Alkalmazható továbbá akkor, ha vetésünket a növekedés kezdetén, serkenteni, erősíteni akarjuk.

A mészsamonsalétrom (Kalkamonsalpeter) 20 1/2% nitrogént tartalmaz, ennek fele gyorsan ható salétrom, másik fele pedig lassabb hatású ammoniák. — Zöldes szemű és szemcsés. A salétrom a növények által azonnal felhasználható, még az ammoniákak a talajban (a hő, nedvesség és baktériumok hatása alatt) salétrommá kell átalakulni. Ezt használjuk akkor, ha nemcsak a növekedés kezdetén, hanem a fejlődés további szakaszán is szükség van nitrogénre. Könnyen oldódik a talajban gyorsan omlik és visszamarad a nehezen oldható szén-savas mész, amelynek fehér részecskéi a talajban megtalálhatók és azt a látszatot keltik, hogy a műtrágya még nem oldódott fel.

Mindakét műtrágya tavaszi fejtrágyának igen alkalmas. Ilyenkor korán kell kiszórni, a fagy elmul-

Két forradalom

40

... Kinn, az ablakunk alatt görnyedten megy egy-egy asszony a fegyház irányába. Élelmet visz a tuszoknak. A vörösek oda a tétőre szerelték fel megfigyelő állomásukat, épp a tuszok fölé. Hadd lövöldözzék a csehek. A katonák elállják az asszonyok útját, belenéznek a kosarukba, kivesszük, ami tetszik. Aztán utra valóul mondanak valamit: „Utolszor viszíték! Ha bejönnek a csehek, felakasztjuk ezeket a disznókat“.

Az entente hatalmak visszaparancsolták a románokat! És most ott állnak túl a Tiszán és várnak. Mi pedig pusztulunk idebenn.

Szamuely nem ér rá ide jönni... Ő teremt rendet a városokban, melyek a románok jöttére kitzúrták a fehér zászlót. Hajduszoboszló után Abony. Május 3-án hat magyart akasztott fel... Huszár Aladárné kapta a hirt. Az egyik áldozat rokona volt, Batik Béla, anyjának utolsó fia, akit a háború meghagyott. Ellenforradalmat szervezett, elfogták. Szamuely itélt felette.

— Mars az akasztófára! — maga tette a kötelet áldozata nyakára. Cigaretára gyujtott. Aztán megveregette Batik vállát.

— Jól fog menni, nagyon ügyes hóhérom van... Hallod-e annyi időt hagyok, te kutya, amíg ezt a cigarettát elszivom. Ha közben megmondod, hogy kik voltak a bűntársaid, megkegyelmezek. — Leült a székre és cigarettázott, a másik pedig állt, kötéllel a nyakán az akasztófa alatt. A cigarettá végigégett.

— Éljen a fehér hadsereg, éljen Magyarország! — kiáltotta Batik és Szamuely saját kezével rántotta meg a kötelet.

Vérfojtok sokasodnak az országban. Már azt is tudjuk, kinek a vére volt a nagy vörös tócsa a Lánchidon. Hollán Sándor és az atyja halt meg ott a hidoszlop alatt... Egész életükön át dolgoztak. És azok ölték meg, akik a dolgozók vezéreinek nevezik magukat.

Április 27-én történt. Budapest területén esti 10 óra után senki sem volt szabad az uccán tartózkodnia. A lakások redőnyeit le kellett bocsátani, amely ablakban világosság égett, abba belétek a terrorlegények. Fegyveres

teherautók rohantak szét a néptelen, sötét uccákban.

A város lélegzetvesztve hallgatózott. Tuszokat szedtek az éjszakában. A budai várhegyen is felzúgtak az autók. Embervadászatot tartottak. Mikor összefogdosták áldozataikat, Pestnek vette útját az autó. A Lánchidnál megállt. Leszállították a két Hollánt és levonszolták őket az alsó rakodópartra. Valószínűleg ott akarták végrehajtani tettüket. Azután, nem tudni miért, visszaparancsolták az áldozatokat az autóra. Elindultak, a hidpillérenél ismét megálltak, ismét leszállították a két megkínzott embert. A hidpillér kiszögeléséhez vezették őket. Közben várt az autó. A bennülők heves szóváltást hallottak a sötétből. Lövések dörrentek és kétszer loccsant oda lenn a Duna...

A két Hollánt azóta senki sem látta. A történeteket egyik fogolytársuk, Karátson államtitkár mesélte el a gyűjtőfogházban. Aztán nem tudni hogyan, onnan szivárgott ki a hír és ma már ott süttog borzadva a budapesti ajtók és ablakok mögött. Sokan tudják ezt, csak szegény Hollán Sándor felesége nem tudja. Senki sem meri neki megmondani. A kommunisták pedig áztatják, hogy férje a gyűjtőfogházban van. És délfelé kis szürke árnyéka ott várakozik nap-nap után a többi asszony között a kapunál. És visz élelmet, fehérneműt a férjének és üzen neki és megköszöni az őrségen a terroristáknak, hogy jók hozzá és odaadják neki, amit hozott...

A Duna pedig ki tudja már hol hempergeti lefelé csendesen a halottakat.

A börtönben sorsukat várják a tuszok. És egyre többen lesznek. A halál körülöttük ácsorog. Kivégzéssel fenyegeti őket. Levezetik egyiket-másikat a fogház udvarára. Bekötik a szemüket és tréfából lövöldöznek a fejük fölött. Ennek a kornak a hóhérlégényei szeretik látni a másik félelmét. Iszonyatot váltani ki, közönséges lelkek gyönyörűsége.

A hír százokról és százokról beszél, akik ma börtönök ártatlan lakói, de neveket csak elvéve hoz.

A vörösek visszaverték a cseheket, végig az Ipoly mentén. És

a szemközti ház falára megint plakátot ragasztottak. Riechmann elvtárs, hadügyi politikai megbízott és Singer Ignác elvtárs ezt a kiáltványt intézik Balassagyarmat lakósaikhoz:

„Elvtársak! Eszméinkre tett esküvel megfogadtuk, hogy közületek egyesek, kik a régi rendszert akarják visszahozni, ha ellenünk emelik szentségtelen kezeiket, mi, a mi vaskeztünkkel süjtünk le rájuk, mint porölyre a kalapács. S ime mit akarták? Visszahozni a régi, bűnös rendszert. Ne akarjátok azt, ami lehetetlen, mert ezentul a legkisebbért az életetekkel játszatok és mi akkor nem fogunk nézni rátok másként, mint közönséges gyilkosokra, kik az ember életét veszélyeztetitek. Lássátok, ott ülnek a hősök mind a hüvösön s várják az igazság ítéletét a gaz, hihetetlen árulásukért... Mert a burzsoázának mit jelent a haza? Hisz látjátok, nekik csak boldogságot, jólétet teremt, míg nekünk, proletároknak nyomoruságot... Mi pedig mondjuk az egész világ burzsoáziájának, hogy a városunkat és hazánkat, mert ez most a mi hazánk, melyet mi tartottunk fenn és védelmeztünk 52 hónapon át, nem adjuk... Éljen a világforradalom! Éljen Kun Béla!

Balassagyarmat, 1919 május 5-én. (Folytatjuk)

Eladó 1 átalakított, 6 lépkörös, Első Magyar Gazdasági **gőzkazán**
Megtekinthető: **Tóth János-nál,** Torda (Bánát). 273

Röntgenorvosok vitája a rákkezelésről

A Magyar Orvosok Röntgen Egyesülete az elmúlt napokban sorozatos vitaülést rendezett a főváros és a vidék röntgenológusainak részvételével. Az értekezleten a mélytherápiák ügyében hoztak nagyjelentőségű határozatot. Az egy nap alatt elvégzett ugynevezett masszív módszerrel ugyanis az utóbbi években a kezelési idő elhúzódásának eljárása terjedt el, mert sikeresebbnek mondták. Kivánatosnak látszott azonban a kezelési irányelvek fontos megállapítása. Az értekezleten elhangzottak alapján a vitaülés eredményeként a magyar röntgenorvosok egyhanguan kimondták, masszív egykét ülésben végzett besugárzás mellőzendő és ez csak oly kivételes esetben indokolt, ha a daganat a börtönben, vagy műtét folytán vált hozzáférhetővé. A daganatok sugaras kezelésében csakis az elosztott sugárzású módszerrel érhető el a kellő eredmény. A röntgenorvosok ezért azzal a felkéréssel fordulnak más szakmabeli karrársaikhoz és a gyógyintézetek vezetőihez, hogy amikor a daganatos betegeket sugaras kezelésre küldik, világosítsák fel őket, hogy gyógyulást csak akkor remélhetnek, ha a röntgenorvos által számbelileg pontosan meghatározó 10-30 besugárzás elvégeztetik. Egyébként az értekezlet kimondta, hogy a daganatok korszerű kezelését rendező és azt kötelezővé tevő raktörvény meghozatalát a leg-sürgősebb feladatnak tartják.

A szerkesztésért és kiadásért felelős **Üzvegy dr. Mara Jenőné** Uri (Herren) ucca 7. Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becskerek (Nagybecskerek) Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.**

Földfesték

203

(mindenfajta), **lekvár** és **kocsikenőcs** nagyobb mennyiségben érkezett és kapható

„**KOLONIAL**“ **Hans Lehmann K. G. cégnél,** **Becskerek**, Temesvári utca 12. szám. — **Telefon 318.**

tával, amint a talaj megszikkadt. A tavasziak alá mindkét műtrágyát 1-2 héttel a vetés előtt szórjuk ki és nehéz boronával beboronáljuk, hogy ezzel a nitrogén kihasználása száraz időjárás mellett is biztosítva legyen.

Az adagolás katasztrális holdanként körülbelül a következő: gabonanemüeknél 60 kg. (Kalkamonsalpeter) vagy 90 kg. mészsálétrom (Kalksopeter). Kukor-

rica, napraforgó, cukorrépa és kender alá pedig ott, ahol istállótrágyát nem adtunk 100-tól 200 kg. mészsamonsalétrom (Kalkamonsalpeter) vagy 150-250 kg. mészsálétrom (Kalksopeter) egyszerre kiszórva. Amennyiben ezen kultúrák összettel istállótrágyát kaptak az előbbi adagokat felére vagy egyharmadára csökkenthetjük.

Dr. Kirchmeyer F.